

VOORSTEL

zaaknummer: 497611
afdelingsnaam: BU-Samen
steller: Koen Kokkeler

onderwerp: APV en sluiting van voor publiek openstaande gebouwen

Voorstel

Aan de Algemene Plaatselijke Verordening een nieuw artikel 2.4.24 toe te voegen, waarmee de burgemeester op kan treden tegen ondermijnende activiteiten die plaats vinden vanuit voor het publiek openstaande gebouwen.

Samenvatting

De gemeente Hilversum werkt samen met het Openbaar Ministerie, de politie, het Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC) en andere gemeenten om de ondermijnende criminaliteit aan te pakken. Vanuit de regionale aanpak wordt gemeenten geadviseerd het instrumentarium uit te breiden om panden en erven te sluiten waar criminele activiteiten en of zware overlast plaatsvindt. De gemeenteraad wordt gevraagd in de APV Hilversum bij hoofdstuk 2 Openbare orde een nieuw artikel in te voegen: "Sluiting van voor het publiek openstaande gebouwen". Doel is het tegengaan en aanpakken van ondermijning en/of het faciliteren daarvan.

Artikel 2.4.24 sluiting van voor het publiek openstaande gebouwen

- 1) De burgemeester kan een voor het publiek openstaand gebouw of een bij dat gebouw behorend erf als bedoeld in artikel 174 van de Gemeentewet, of voor het publiek openstaande gebouwen en/of de daarbij behorende erven in bepaald gebied, in het belang van de openbare orde, veiligheid, gezondheid of zedelijkheid of als er naar zijn oordeel sprake is van bijzondere omstandigheden voor een bepaalde duur geheel of gedeeltelijk sluiten.
- 2) Onverminderd hetgeen in artikel 5:24 van de Algemene wet bestuursrecht is bepaald omtrent de bekendmaking, wordt het bevel tot sluiting tevens bekend gemaakt door een schrijven, waaruit van dat bevel tot sluiting blijkt, aan te brengen op of nabij de toegang of toegangen van het gebouw of het erf.
- 3) Een sluiting kan op aanvraag van belanghebbenden door de burgemeester worden opgeheven, wanneer later bekend geworden feiten en omstandigheden hiertoe aanleiding geven en naar zijn oordeel voldoende garanties aanwezig zijn, dat geen herhaling van de gronden die tot de sluiting hebben geleid, zal plaatsvinden.
- 4) Het is de rechthebbende op het gebouw dan wel het erf, verboden om, nadat het bevel tot sluiting bekend is gemaakt op de in het tweede lid aangegeven wijze, daarin bezoekers toe te laten of te laten verblijven.
- 5) Het is verboden om, nadat het bevel tot sluiting openbaar bekend gemaakt is op de in het tweede lid aangegeven wijze, in een bij dit bevel gesloten gebouw dan wel erf als bezoeker te verblijven.
- 6) Het in het eerste lid bepaalde geldt niet voor zover in het onderwerp van de regeling van het eerste lid elders wordt voorzien in deze verordening of in artikel 13b van de Opiumwet.

Inleiding

Criminele ondermijnende activiteiten verplaatsen zich steeds vaker vanuit panden in de vergunde sector naar niet-vergunde sectoren zoals de vergunningsvrije horeca. Ook worden criminele activiteiten ontplooid in panden waar geen vergunning voor nodig is, zoals verenigingsgebouwen en winkels. De algemene bevoegdheid een voor het publiek openstaand gebouw te sluiten is neergelegd in artikel 174 Gemeentewet. Dit artikel voldoet prima om direct op te treden tegen ernstige aantastingen van de openbare orde. Het kan echter slechts voor korte tijd worden ingezet en vraagt om monitoring of de openbare orde na sluiting nog steeds ernstig wordt verstoord. Indien hier ontkennend op moet worden geantwoord dan dient de sluiting te worden opgeheven.

Wanneer naast het wegnemen van het gevaar voor de openbare orde ook bijvoorbeeld de naamsbekendheid van het pand in het criminele circuit moet worden doorbroken en/of moet worden voorkomen dat een eventuele rechtsopvolger de ongewenste activiteiten voortzet, dan kan dit niet of onvoldoende worden bereikt met inzet van de Gemeentewet. Door in de APV een betreffende artikel op te nemen kunnen de gewenste effecten wel duurzaam worden bereikt. Dit APV artikel beperkt de mogelijkheid voor criminelen om grip te krijgen op de legale structuren in de maatschappij en geeft de burgemeester een (aanvullend) juridisch instrument om op te treden tegen ondermijnende criminaliteiten die plaats vinden vanuit voor het publiek openstaande gebouwen.¹

We willen daarom de Hilversumse APV zo wijzigen dat gebouwen en erven gesloten kunnen worden als dit in het belang is van de openbare orde, veiligheid, gezondheid, zedelijkheid of als er naar het oordeel van de burgemeester sprake is van bijzondere omstandigheden. Voorbeelden uit onze regio waarbij dit artikel is ingezet: sluiten van een horecaonderneming die fungeert als 'bank van de onderwereld', aanpak van een garage die auto's levert aan criminelen, sluiting van growshops en het sluiten van een garage die auto's ombouwt om drugs te vervoeren.

Probleemstelling/doel

Inwoners van Hilversum moeten zich veilig voelen in hun stad. In het Integrale Veiligheidsplan 2018-2022 is prioriteit gegeven aan de aanpak van ondermijning. De ambitie is om de criminaliteit en overlast in de stad tegen te gaan en veiligheidsbeleving van de inwoners te verbeteren. Doelstelling daarbij is via consequente inzet van de bestuurlijke instrumenten de speelruimte van ondermijnende criminaliteit verder te verkleinen. Voor daadkrachtige bestrijding van ondermijnende criminaliteit is het van belang dat de juridische grondslag hiervoor ook op plaatselijke niveau aanwezig is. Binnen de gemeente vormt regelgeving opgenomen in de APV de basis voor effectief bestuurlijk optreden, aanvullend op landelijke regelgeving. Het artikel geeft de burgemeester het juridisch instrumentarium om op te treden tegen ondermijnende activiteiten die plaats vinden vanuit voor het publiek openstaande gebouwen. Het doel is om dergelijke activiteiten effectief te kunnen stoppen.

Argumenten

- 1) Met het sluiten van panden en erven wordt de bedrijfsvoering verstoord van de criminelen en hun handlangers. Met de huidige APV en wetgeving kunnen alleen panden gesloten worden als er drugs is aangetroffen in de woningen (Wet Damocles en Wet Victoria, sluiten van woningen). Bij andere vormen van ondermijnende criminaliteit of het faciliteren daarvan is het sluiten van een pand of erf echter niet mogelijk.
- 2) Deze bestuurlijke maatregel heeft zich reeds bewezen als effectief en heeft standgehouden bij de rechter, zoals gebleken in andere gemeenten in de politie-eenheid Midden Nederland.
- 3) Aanpak van growshops is een van de nieuwe acties uit het Integraal veiligheidsplan. Zonder de aanpassing van de APV blijft het huidige lokale instrumentarium voor de aanpak van ondermijning zoals deze nu is. Daardoor kunnen growshops niet effectief kunnen worden aangepakt.

¹ Bij voor publiek openstaande gebouwen kan men denken aan openbare gedeelten van winkels, bedrijven voor handelsdoeleinden, belwinkels, avondkappers, uitzendbureaus, bioscopen, musea, theaters. Ook cafés, disco's, hotels en restaurants vallen hieronder, maar zover de mogelijkheid tot sluiting daarvan elders is geregeld, is dit artikel op deze gebouwen niet van toepassing.

Kanttekening

1) *Zwaar instrument*

Het sluiten van panden is een ingrijpend middel en daarom een uiterst middel. Waar mogelijk worden eerst andere mogelijkheden overwogen en toegepast om de criminele activiteiten en/of de zware overlast te beëindigen. Pas als dat niet mogelijk is of onvoldoende effect sorteert, kan tot sluiting worden overgegaan. Het ligt niet in de rede gebruik te maken van een zware maatregel als sluiting indien er sprake is van een marginale overtreding van de voorschriften. Een sluiting moet voldoen aan de eisen van subsidiariteit en proportionaliteit.

2) *Voorkomen van willekeur*

Op grond van dit artikel is de burgemeester bevoegd om voor het publiek openstaande gebouwen en de daarbij behorende erven en/of de voor het publiek openstaande gebouwen in een bepaald gebied voor langere duur te sluiten. De sluitingsbepaling laat een zekere beoordelingsmarge bij de burgemeester. Om willekeur te voorkomen zijn er ook beleidsregels opgesteld (bijgevoegd). De burgemeester zal na aanpassing van de APV deze beleidsregels vaststellen.

Financiën

Er worden geen knelpunten verwacht in de bestaande capaciteit of extra middelen gevraagd. In het algemeen zijn de bestuurlijke en financiële gevolgen afhankelijk van het gebruik van het nieuwe instrumentarium. Dossieropbouw, afstemming, het sluiten van panden en erven en de controle erop, maar ook het afwijzen van verzoeken tot toepassing van de bevoegdheid, vraagt capaciteit. Vanuit het thema Ondernijning is de expertise in de ambtelijke organisatie in 2018 al uitgebreid (extra boa en jurist).

Uitvoering

De aanpassing van de APV zal op de gebruikelijke wijze officieel bekend gemaakt worden (gemeentebblad en overheid.nl). De gewijzigde APV treedt na bekendmaking in werking. Het besluit zal gedeeld worden met de partners in de aanpak van ondermijnende criminaliteit zoals OM, politie en RIEC.

In concrete gevallen waar de burgemeester een pand gaat sluiten, wordt de raad actief in kennis gesteld.

Na 1 jaar (januari 2020) wordt dit artikel geëvalueerd en de raad in kennis gesteld van de uitkomsten van de evaluatie.

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

D. Emmer

P.I. Broertjes